

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juli-augustus-september 2019

1. Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maanden juli, augustus en september 2019.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- de agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie
- en de ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

2. Beknopte samenvatting

2.1. *Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad*

2.1.1. Commissie honoreert Belgisch pleidooi om de rechtsstaat in de Unie te versterken met nieuwe aanpak

De Commissie lanceerde op 17 juli een mededeling, waarin zij voorstellen doet om rechtsstatelijkheid in de Unie verder te versterken. Het belangrijkste voorstel in de mededeling is de introductie van een aanvullende rechtsstaatsreviewcyclus. Deze jaarlijkse rapportage van de Commissie is bedoeld om problemen op het terrein van de rechtsstaat in de lidstaten vroegtijdig te identificeren. Verder kan de rapportage benut worden tijdens de dialoog binnen de Raad en met het Europees Parlement over rechtsstatelijke onderwerpen. De situatie in elke lidstaat zal deel uitmaken van een algemeen verslag. Tien lidstaten waaronder België verwelkomden de nieuwe mededeling en rechtsstaatsreviewcyclus. Vlaanderen en de federale overheid zijn al lang voorstander van een alomvattende aanpak. Ook zal de analyse van de Commissie de dialoog tussen de lidstaten kunnen bevorderen.

2.1.2. Vaardigheden en levenslang leren zijn volgens Vlaanderen cruciale elementen voor de uitbouw van de 'welzijnseconomie'

De Europese ministers van werkgelegenheid, sociale zaken, volksgezondheid en consumentenzaken hielden een beleidsdebat over de 'welzijnseconomie'. Ze werden geïnspireerd door een OESO-rapport over dit onderwerp, waarin de welzijnseconomie wordt gedefinieerd als een economie die kansen biedt voor sociale mobiliteit en welzijn, die ongelijkheid vermindert en sociaal duurzaam is. Volgens dit rapport zal een economie, die primair is gericht op het investeren in kapitaal en menselijk potentieel, indirect leiden tot groei op de lange termijn, omdat het de weerbaarheid van de samenleving voor economische en sociale veranderingen vergroot. Door zowat alle lidstaten, waaronder België, wordt de rol van werkgelegenheid, gelijke behandeling, onderwijs, gezondheidszorg, etc. als cruciaal element voor inclusie en welzijn gezien, maar ook voor economische groei. Investeren in mensen is tegelijkertijd investeren in een bloeiende economie. België en Estland focussen in hun tussenkomst op vaardigheden en levenslang leren. Een aantal lidstaten, waaronder Hongarije, Luxemburg en ook België geven bovendien aan dat deze benadering niet noodzakelijk nieuwe indicatoren of instrumenten vraagt. We hebben de instrumenten al in handen, deze dienen toegepast en eventueel verbeterd te worden om het welzijn van de burger te versterken en te meten.

2.1.3. Vlaanderen vraagt de Commissie om de financiering van de klimaattransitie uitgebreid te analyseren

De Europese staats- en regeringsleiders hadden zich op 20 juni uitgesproken voor een klimaatneutraal Europa in lijn met het Parijs-akkoord. Evenwel kon er toen geen consensus bereikt worden over de einddatum en werd in een voetnoot opgetekend dat voor een grote meerderheid van de lidstaten klimaatneutraliteit tegen 2050 bereikt moet worden. De Europese ministers van Leefmilieu hielden in juli een open gedachtewisseling over de Europese klimaatambitie. Verschillende lidstaten wezen op de nood aan een eerlijke transitie. Een aantal lidstaten die tijdens de Europese Raad de 2050 einddatum niet konden ondersteunen, vroegen om middelen voor regio's en sectoren die het zwaarst moeten aanpassen. België wil een meer uitgebreide analyse van de Commissie over de financiering van de transitie. Ook discussieerden de ministers over de Europese 'Nationally Determined Contributions' (NDC's) in het kader van het Parijs-akkoord.

2.1.4. Vlaanderen vraagt een impactstudie van het Mercosur handelsakkoord op de landbouwsector

Nadat er eind juni een politiek akkoord werd gevonden over het handelsluit van het Associatieakkoord tussen de EU en Mercosur, werden de teksten midden juli gepubliceerd. De details over de tarieven en andere marktaanboden blijven voorlopig nog uit. Deze zijn noodzakelijk voor een algemene evaluatie van het gevonden akkoord. Vlaanderen wees op het geopolitieke en economische belang van het akkoord maar vroeg ook aandacht voor de landbouwbelangen en duurzaamheidshoofdstukken. België, samen met een aantal andere lidstaten, vroeg de Commissie naar een impactstudie van het Mercosur handelsakkoord op de landbouwsector en verwelkomde het door de Commissie aangekondigde initiatief om de cumulatieve impactstudie van alle handelsakkoorden te actualiseren. De meeste lidstaten, waaronder België, vroegen meer uitleg aan de Commissie over het aangekondigde steunpakket van 1 miljard euro voor de landbouwsector. Landbouwcommissaris Hogan verduidelijkte dat het steunpakket zal worden ingezet als er effectief sprake is van marktverstoring en dat het budget van het steunpakket bovenop het al voorziene GLB-budget zal komen.

2.1.5. Vlaanderen verwelkomt voorstel om twee EU-programma's inzetbaar te maken ingeval van een no-deal brexit maar pleit voor haalbaarheid

De Europese Commissie finaliseerde deze maand haar brexit-voorbereidingen met de bekendmaking van een laatste reeks aankondigingen en wetsvoorstellen. De scope van twee bestaande programma's moet volgens de Commissie uitgebreid worden, om deze voor de periode 2019-2020 inzetbaar te maken voor een no-deal brexit. Het gaat hierbij om het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering (EFG) en het Europees Solidariteitsfonds (EUSF). Het EFG werd zonder opmerkingen aangenomen door de Raad. Over het voorstel over het EUSF zal later nog gediscussieerd worden, aangezien er momenteel teveel onenigheden zijn tussen de lidstaten. Vlaanderen verwelkomde deze voorstellen van de Commissie maar pleit voor 'haalbaarheid' om er vanuit Vlaanderen effectief aanspraak op te kunnen maken. Vlaanderen pleit al lang voor de inschakeling van Europese financiële instrumenten in het kader van brexit. Specifieke aanpassingsmechanismen in het toekomstige EU-budget moeten de meest getroffen regio's, waaronder Vlaanderen, bijstaan bij de gevolgen van brexit. Vlaanderen blijft dan ook vragen naar bijkomende aanpassingsmechanismen, zoals een Brexit-garantiefonds, die maximaal inzetbaar zijn.

2.1.6. Vlaanderen steunt aanpak Commissie in gespannen handelsrelaties met de VS

De handelsrelaties met de VS bleven ook in september hoog op de Europese agenda staan. De spanningen liepen op in afwachting van de uitspraak van de WTO die bepaalt voor hoeveel de VS tegenmaatregelen mag nemen voor de illegale subsidies van de EU aan vliegtuigbouwer Airbus. De EU trachtte tijdens diverse gesprekken met de Amerikaanse autoriteiten tot een onderhandelde oplossing te komen, maar dat blijkt tevergeefs tot dusver. Indien een oplossing uitblijft, kunnen vanaf midden oktober tegenmaatregelen in de vorm van nieuwe tarieven op Europese invoer in de VS verwacht worden. Vlaanderen zal zo snel mogelijk de impact voor de Vlaamse economie trachten in kaart te brengen. De EU verwacht binnen een negental maanden een oordeel van de WTO in een gelijkaardige zaak van de EU tegen Amerikaanse subsidies aan Boeing. Als de VS niet wil onderhandelen zal de EU zich gedwongen voelen tarieven op te leggen. Vlaanderen steunt een assertief Europees handelsbeleid, waarbij zo veel mogelijk schade voor de ondernemingen en consumenten vermeden wordt. Daarnaast lopen de discussies over de WTO-modernisering nog steeds moeizaam. Vlaanderen steunt de Commissie in haar voorstellen, maar de Amerikaanse blokkering van een aantal discussies (vb. over de benoeming van de rechters van het beroepsorgaan) maakt het moeilijk om vooruitgang te boeken.

2.1.7. België toont principiële openheid voor de invoering van een Europese luchtvaarttaks

De Europese ministers van Transport debatteerden over de rol van de transportsector bij de overgang naar een klimaatneutrale EU. Wat wegvervoer betreft, wil België een eerlijke en toegankelijke transitie met inzet op lichte elektrische voertuigen, aandacht voor de massa van voertuigen, digitalisering, geconnecteerd en automatisch rijden (CAD) en onderzoek en ontwikkeling. Fiscale maatregelen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. De herintroductie van nachttreinen op het EU-net moet bekeken worden. Inzake luchtvaart was de Raad unisono dat internationale oplossingen gezocht moeten worden. België was net als Nederland, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk en Zweden voorstander van het onderzoeken en bespreken van de verschillende mogelijkheden voor het invoeren van een Europese luchtvaarttaks. Er was evenwel ook heel wat tegenstand omdat dit niet alleen de connectiviteit in de Unie zou beknotten maar ook het concurrentievermogen van Europese luchtvaartmaatschappijen ten opzichte van niet-Europese luchtvaartmaatschappijen in gevaar kan brengen. Daarnaast kan een *modal shift* naar spoor voor de korte en middellange afstanden een alternatief zijn voor de luchtvaart. De meningen over het opnemen van de scheepvaart in het EU emissiehandelssysteem liepen uiteen. België wil inzetten op alternatieve brandstoffen en onderzoek en ontwikkeling voor de zee- en de binnenvaart.

2.1.8. Vlaanderen wil koolstofopslag in de bodem stimuleren binnen de landbouwsector

De Europese ministers van Landbouw discussieerden over het potentieel van de landbouwsector op het vlak van koolstofopslag in de bodem. Het kan bijvoorbeeld gaan om projecten in verband met bebossing, blijvend grasland, vanggewassen, veengebieden en gewasrotatie en –diversificatie. De bodemkwaliteit is essentieel om het klimaatprobleem, maar ook andere uitdagingen, aan te pakken. De lidstaten zijn van oordeel dat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid het nodige kader biedt om de koolstofopslag te verbeteren. Meerdere ministers wezen op het belang van flexibiliteit en de mogelijkheid om het beleid aan te passen aan de lokale en regionale omstandigheden. Hoewel een beperkt aantal delegaties verplichte maatregelen wilde, waren er toch meer stemmen (waaronder België) voor een stimulerend beleid. Er zijn immers nog veel onbekenden als het gaat over het opslaan van koolstof in de bodem. Data spelen daarin een belangrijke rol en de monitoring van de bodem kan nog stappen vooruit zetten. België sloot zich hierbij aan en vond dat er ruimte was om de processen over koolstofopslag in landbouwbodems beter te begrijpen.

2.1.9. Commissie vraagt lidstaten om ambitieniveau in nationale energie-klimaatplannen te verhogen

De lidstaten dienden eind 2018 ontwerp nationale energie-klimaatplannen in bij de Europese Commissie, die een bindend hernieuwbare energie doelstelling van ten minste 32% en een efficiëntie doelstelling van minstens 32,5% moeten helpen realiseren. De Europese Commissie stelde een kloof vast tussen de nationale doelstellingen en de Europese ambitie en vraagt de lidstaten het ambitieniveau te verhogen bij de opstelling van hun finale plannen eind 2019. Enkele lidstaten (waaronder Nederland, Duitsland, Ierland, Frankrijk en Denemarken) engageren zich om hun ontwerpplannen bij te werken en herbevestigen ook hun doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraliteit te realiseren. Enkel Polen drukt in dit stadium reeds terughoudendheid uit t.a.v. elke vorm van verhoogde ambitie en verwijst daarvoor naar de socio-economische toestand van het land en de bijkomende kosten die een ambitieverhoging met zich meebrengen. Wat de hernieuwbare energiedoelstelling betreft, kondigen drie lidstaten dat ze hun nationale doelstelling zullen verhogen: Griekenland van 31% tot 35%, Bulgarije van 25% tot 27% en Frankrijk van 32% tot 33%. Een aantal lidstaten (waaronder België) houden hun antwoord in beraad.

2.1.10. Vlaanderen kijkt uit naar nieuwe Europese KMO-strategie

De Europese ministers van Interne Markt/Industrie debatteerden over een langetermijnvisie voor duurzame groei op basis van een rapport dat het Finse voorzitterschap hierover had opgemaakt. Volgens de Commissie is onze economie steeds meer afhankelijk van internationale handel en staat het concurrentievermogen van onze industrie voor uitdagingen (zowel systemische als externe). De Europese Commissie werkt aan beleidsantwoorden, onder meer over de verdere integratie van de interne markt, een allesomvattende industriestrategie, de internationalisering van EU-bedrijven, de hervorming van de WTO en een gelijk speelveld voor Europese bedrijven. Vlaanderen pleitte opnieuw voor de ontwikkeling van een ambitieus kader voor industriële innovatie en concurrentievermogen, en dus een ambitieuze nieuwe Europese industriestrategie. Voorts werd onder meer nadruk gelegd op het belang van een gelijk speelveld, het belang van de Europese Projecten van Gemeenschappelijk Europees belang en Europese waardenketens, en de noodzaak aan een ambitieus Europees clusterbeleid. Vlaanderen wenst ook een innovatievriendelijk regelgevend kader en verwelkomde de aankondiging van de Europese Commissie omtrent een nieuwe KMO-strategie.

2.2. *Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken*

2.2.1. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen rapporteringsperiode

Tussen 1 juli en 30 september 2019 werden 4 voorstellen van richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage II.

Deze behandelen volgende onderwerpen:

- definities van de SI-grondeenheden
- normen betreffende competenties en de overeenkomstige kennis en vaardigheden voor praktijkexamens, de goedkeuring van simulatoren en medische geschiktheid
- bis(2-ethylhexyl)ftalaat (DEHP) in bepaalde rubber onderdelen voor gebruik in motorsystemen
- een toepassing van lood in soldeer voor gebruik in bepaalde verbrandingsmotoren

2.2.2. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen rapporteringsperiode

Tussen 1 juli en 30 september 2019 werden 8 aangenomen richtlijnen gepubliceerd. Zie bijlage II.

Deze behandelen volgende onderwerpen:

- de definities van de SI-grondeenheden
- de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen
- de grensoverschrijdende distributie van instellingen voor collectieve belegging
- het minimumopleidingsniveau van zeevarenden
- het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers
- het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten
- transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden in de Europese Unie
- het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht

2.2.3. Stand van zaken omzettingsdossiers

In bijlage II gaat een stand van zaken van de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Waar Vlaanderen bij de omzetting van bepaalde richtlijnen slechts een adviserende rol heeft, worden deze richtlijnen niet in dit overzicht opgenomen omdat zij geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingsdossiers).

2.2.3.1. Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van december 2019¹

Het Vlaams scorebord van december 2019 telt 9 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Vlaanderen heeft hier al 4 richtlijnen van omgezet.

B. Vlaams scorebord juni 2020²

Het Vlaams scorebord van juni 2020 telt 3 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

C. Vlaams scorebord december 2020³

Het Vlaams scorebord van december 2020 telt 9 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.2.3.2. Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel geen richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die Vlaanderen moet omzetten.

---

¹ Het Vlaams scorebord van december 2019 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2019. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2019 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Europese Commissie ten laatste op 11 december 2019.

² Het Vlaams scorebord van juni 2020 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2020. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2020 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2020.

³ Het Vlaams scorebord van december 2020 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2020. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2020 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Europese Commissie ten laatste op 11 december 2020.

2.2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in juli, augustus en september 2019 nog maatregelen nemen in 10 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 2 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 8 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in juli, augustus en september 2019 betrokken in 12 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

- 9 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

---

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.05. 2018	30.06. 2018	31.08. 2018	30.09. 2018	31.10. 2018	30.11. 2018	31.01. 2019	28.02. 2019	31.03. 2019	30.04. 2019	31.05. 2019	30.06. 2019	31.08. 2019	30.09. 2019
Ingebrekestellingen	4	4	7	8	7	11	10	10	7	7	7	7	8	8
Met redenen omklede adviezen	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Dagvaardingen	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	8	8	10	11	10	14	13	13	9	9	9	9	10	10

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management